

Πεπραγμένα 1ου Διεθνούς Συνεδρίου Ψηφιακών Μέσων και Ορθόδοξης Ποιμαντικής

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Πεπραγμένα

1^{ΟΥ} ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ

Divani Apollon Palace, Βουλιαγμένη, 7,8,9 Μαΐου 2015

Ιεραποστολική πρόκληση το διαδίκτυο, αλλά η «έξοδος» στον κυβερνοχώρο απαιτεί κατάλληλη προετοιμασία και προϋποθέσεις. Αυτά τονίστηκαν μεταξύ άλλων στο 1^Ο Διεθνές Συνέδριο Ψηφιακών Μέσων και Ορθόδοξης Ποιμαντικής, που διεξήχθη υπό την Υψηλή Αιγίδα του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, μεταξύ 7 και 9 Μαΐου 2015, στην Ι. Μητρόπολη Γλυφάδος. Στο Συνέδριο, που είναι το πρώτο του είδους του παγκοσμίως και συνδιοργάνωσαν οι ιστοσελίδες «Πεμπτουσία», από την Ελλάδα, «OCN, Orthodox Christian Network», από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και «Bogoslon» από τη Ρωσία, συμμετείχαν 75 ομιλητές από 21 χώρες, οι οποίες κάλυψαν όλες τις δικαιοδοσίες της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Κατά τις Εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια των τριών αυτών ημερών, θίχτηκε από πολλές πλευρές ένα πλήθος ζητημάτων που αφορούν τις χρήσεις του Διαδικτύου. Επισημάνθηκαν οι αρνητικές πλευρές της κατάχρησης, της παράχρησης, αλλά και των υπερβολικών προσδοκιών που δημιουργεί η απλή χρήση των σύγχρονων ψηφιακών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης. Τονίστηκαν, ακόμη, οι κίνδυνοι που απειλούν το ανθρώπινο πρόσωπο και τη σχέση του πιστού με το Θεό και την Εκκλησία μέσα στην πραγματικότητα που δημιουργούν οι νέες τεχνολογίες.

Ωστόσο, πολλοί συμμετέχοντες ανέδειξαν επίσης την ιεραποστολική πρόκληση που πλέον προκύπτει από τα νέα κοινωνικά δεδομένα και το πολυδιάστατο ποιμαντικό καθήκον που διαμορφώνουν οι σύγχρονες τεχνολογίες. Ακόμη, παρουσιάστηκε η ανταπόκριση του πιστού λαού του Θεού στις πρωτοβουλίες που κατά τόπους αναλαμβάνονται για την επαφή του με τους θησαυρούς της χριστιανικής πνευματικότητας.

Εκ παραλλήλου, δόθηκε η ευκαιρία σε πλείστους όσους αδελφούς και αδελφές, από όλες τις γωνιές της Γης, να παρουσιάσουν το ψηφιακό τους έργο και τους τρόπους αξιοποίησης των ψηφιακών μέσων στη διαμόρφωση αυθεντικής χριστιανικής συνείδησης. Αναδείχθηκε, επιπλέον, η καινοφανής σχέση του ορθόδοξου μοναχισμού με το διαδίκτυο, η πρόσληψή του από το χώρο της ασκητικής παράδοσης και οι προτάσεις που κομίζουν οι μοναχοί και μοναχές στο έργο της

ιεραποστολής και του (επαν)ευαγγελισμού του κόσμου.

Οι παριστάμενοι συμφώνησαν εξ ολοκλήρου πως η «έξοδος» στον κυβερνοχώρο δεν μπορεί να συντελεστεί χωρίς προετοιμασία και προϋποθέσεις. Απαιτούνται κατάλληλα πνευματικά εφόδια, υψηλή συναίσθηση της ποιμαντικής ευθύνης που φέρει ο διαχειριστής του μέσου και οπωσδήποτε εγκυρότητα και ευαγγελικό ήθος στην εκφορά του λόγου τους. Επιπλέον, να μη λησμονείται ότι το διαδίκτυο δεν είναι παρά ένα μέσο και επομένως οφείλουμε να μην το χρησιμοποιήσουμε αλόγιστα, αλλά με τρόπο ασκητικό, που σημαίνει πως πρέπει να εμφορούμαστε από πνεύμα σύνεσης, εγκράτειας και ευθύνης απέναντί του. Μόνο έτσι, θα διέλθουμε από τις αυταπάτες της εικονικότητας και οι δράσεις αυτές θα έχουν απτές και ευεργετικές συνέπειες στην πραγματική ζωή.

Πολλές πλευρές προέβησαν σε ιδιαίτερα αξιόλογες προτάσεις πάνω στις προοπτικές ανάπτυξης και συντονισμού του έργου των πνευματικών ιστοσελίδων. Έτσι, κατατέθηκε η πρόταση συνέχισης του συνεδρίου με άλλες εκδηλώσεις αλλά και η δημιουργία ενός μόνιμου οργάνου που θα προωθεί τη συνεννόηση, την κατάρτιση και την αλληλοενημέρωση των υπευθύνων των ιστοχώρων αυτών – οι οποίοι, και αξίζει να σημειωθεί αυτό, λειτουργούν επί το πλείστον σε εθελοντική βάση και κινούμενοι από καθαρά ιεραποστολικό ζήλο. Τέθηκε, ακόμη, η αναγκαιότητα πιστοποίησης από κάποιον ανεξάρτητο φορέα των μέσων εκείνων που διαθέτουν τα στοιχεία εγκυρότητας και αληθούς πνευματικής οικοδόμησης του κοινού τους.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών, συζητήθηκαν και άλλα συναφή ζητήματα, όπως η αξιοπιστία της εκκλησιαστικής ενημέρωσης και της αναγκαιότητας αναμετάδοσης των εκκλησιαστικών ακολουθιών. Ακόμη, προσήλθαν ειδικοί και παρείχαν τις γνώσεις τους σχετικά με επιμέρους ζητήματα που συνδέονται στενά με τις χρήσεις του διαδικτύου. Έτσι θίχτηκαν οι παρενέργειες ή και απειλές κοινωνικής, ιατρικής, ψυχολογικής, ποινικής κ.ά. φύσης, που ελλοχεύουν κατά την έκθεσή μας στον κυβερνοχώρο.

Εν κατακλείδι, όπως αναγνώρισε και η επιστημονική επιτροπή του Συνεδρίου στην καταληκτήρια Συνεδρία του, υπήρξε ένας επιτυχής και καρποφόρος διάλογος, με πλούσια ανταλλαγή απόψεων και πολυδιάστατη κατάθεση προτάσεων, οι οποίες δύνανται να αναδείξουν και να ενισχύσουν το λόγο της σύγχρονης Ορθοδοξίας στα νέα ψηφιακά δεδομένα.

Το σύνολο των παρισταμένων, Εισηγητών, προσκεκλημένων και του ακροατηρίου, εξήραν την ιδέα των διοργανωτών για τη σύγκληση ενός Συνεδρίου αυτής φύσεως, άκρως απαραίτητου για την πραγματικότητα που διαμορφώνει ο σύγχρονος

τρόπος επικοινωνίας, και εξέφρασαν την ευαρέσκειά τους για την ευαισθησία που επιδεικνύει η Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως στα ζέοντα θέματα που απασχολούν το ορθόδοξο ποίμνιο, όπως άλλωστε απέδειξε η περιβολή τού εν λόγω Συνεδρίου με την Υψηλή Αιγίδα της Α.Θ. Παναγιότητος. Ως δε ελέχθη χαρακτηριστικά, πολλοί αναγκάστηκαν να αναθεωρήσουν τις αρχικές επιφυλάξεις που είχαν περί της χρήσης του Διαδικτύου, προσερχόμενοι στο Συνέδριο, όταν αντελήφθησαν το πλήθος των δυνατοτήτων που παρέχει η νηπτική και εγκρατής χρήση του. Κοινό δε αίτημα όλων υπήρξε η συνέχεια τέτοιων πρωτοβουλιών με τη σύγκληση και άλλων Συνεδρίων, Σεμιναρίων κ.λπ., ώστε ο Ορθόδοξος λόγος της σήμερον να αποκτήσει τη θέση που του ανήκει στο δημόσιο διάλογο και τους ανά την Οικουμένην πνευματικούς προβληματισμούς.

Τις εργασίες του Συνεδρίου παρακολούθησαν πάνω από 20 αρχιερείς, μεταξύ των οποίων ο εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, Σεβ. Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, ο εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Ιερωνύμου, Πανιερ. Μητροπολίτης Θερμοπυλών κ. Ιωάννης, ο Θεοφιλέστατος επίσκοπος Με-σαορίας κ. Γρηγόριος, εκπρόσωπος του Μακ. Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυ-σοστόμου, ο επιχώριος Επίσκοπος, Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Πάυλος, εκπρόσωπος του Μακ. Πατριάρχου Αντιοχείας κ. Ιωάννου, εκπρόσωπος του Μακ. Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ. Θεοφίλου, εκπρόσωπος του Μακ. Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ, εκπρόσωπος του Μακ. Πατριάρχου Γεωργίας κ. Ηλία, εκπρόσωπος του Μακ. Αρχιεπισκόπου και πάσης Αλβανίας κ. Αναστασίου και εκπρόσωποι άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών. Το παρών, επίσης, στις συνεδριάσεις και τις συζητήσεις έδωσε ο λαός του Θεού, κληρικοί και λαϊκοί.

Κατάλληλη ομάδα διερμηνέων κάλυψε τις εργασίες του συνεδρίου μεταφράζοντας σε πραγματικό χρόνο τις εισηγήσεις στην Ελληνική, Αγγλική και Ρωσική γλώσσα. Επίσης και οι τρεις ημέρες του συνεδρίου παρουσιάζονταν ζωντανά μέσω διαδικτύου (video live streaming) έτσι ώστε να έχουν την δυνατότητα να το παρακολουθήσουν ενδιαφερόμενοι από ολόκληρο τον κόσμο οι οποίοι δεν κατάφεραν να ταξιδέψουν στην Ελλάδα.

Ως ομιλητές, συμμετείχαν οι εξής αρχιερείς:

1. Εκ μέρους του Οικουμενικού Πατριαρχείου, οι Μητροπολίτης Πίτσμπουργκ κ. Σάββας (μέσω βιντεοκλήσης), ο Μητροπολίτης Χονκ Κονγκ κ. Νεκτάριος και ο Επίσκοπος Πατάρων κ. Ιωσήφ (Αργεντινή).
2. Εκ μέρους του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, ο Αρχιεπίσκοπος Κεντρίας Αφρικής κ. Νικηφόρος (ο οποίος την τελευταία στιγμή δεν κατέστη δυνατόν να παραστεί λόγω της αιφνιδίου επιδείνωσης της υγείας του γέροντός του

Σπυρίδωνος Μικραγιαννανίτου, και την εισήγησή του παρουσίασε συνεργάτης της «Πεμπτουσίας»)

3. Εκ μέρους του Πατριαρχείου Αντιοχείας, ο Επίσκοπος Εδέσσης κ. Ρωμανός (Βραζιλία).
4. Εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος

Η Τιμητική Επιτροπή αποτελούνταν από τους:

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ατλάντας κ. Αλέξιος, Οικουμενικό Πατριαρχείο

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Προύσης κ. Ελπιδοφορος, Οικουμενικό Πατριαρχείο

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σιγκαπούρης κ. Κωνσταντίνος, Οικουμενικό Πατριαρχείο

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Λαμψάκου κ. Μακάριος, Οικουμενικό Πατριαρχείο

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ναυκράτιδος κ. Μελέτιος, Πατριαρχείο Αλεξανδρείας

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ κ. Ιλαρίων, Πατριαρχείο Ρωσίας

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μπορίσωφ κ. Βενιαμίν, Βικάριος του Μητροπολίτου Μίνσκ και Σλούτσκ, Πατριαρχείο Ρωσίας

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Τούλσεα κ. Βησσαρίων, Πατριαρχείο Ρουμανίας

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζουκτίδι και Τσαΐσι κ. Γεράσιμος, Πατριαρχείο Γεωργίας

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λεμεσσού κ. Αθανάσιος, Εκκλησία Κύπρου

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Θερμοπυλών κ. Ιωάννης, Εκκλησία Ελλάδος

Μακαριώτατος Μητροπολίτης Βαρσοβίας και πάσης Πολωνίας κ. Σάββας, Εκκλησία Πολωνίας,

Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κρούγιας & Βοηθός του Αρχιεπισκόπου κ. Αντώνιος, Εκκλησία της Αλβανίας.

Στην Επιστημονική Επιτροπή του Συνεδρίου συμμετείχαν οι:

- **Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Καλλιακμάνης**, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- **Πρωτοπρεσβύτερος Christopher Metropulos**, Διευθυντής της Ορθόδοξης διαδικτυακής πύλης myocn.net,
- **Πρωτοπρεσβύτερος Pavel Velikanov**, Καθηγητής της Θεολογικής Ακαδημίας Μόσχας και αρχισυντάκτης της Θεολογικής πύλης «bogoslون.ru»,
- **Πρωτοπρεσβύτερος Jivko Panev**, Αναπλ. Καθηγητής του Ορθοδόξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου Παρισίων και Διευθυντής της Γαλλόφωνης ορθόδοξης διαδικτυακής πύλης orthodoxie.com
- **Πρωτοπρεσβύτερος Constantin Coman**, Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου.

Κατά το εσπέρας της πρώτης ημέρας των εργασιών, η Κεντρική Ομιλία του Συνεδρίου εκφωνήθηκε εκ μέρους της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, από τον Εντιμολ. Διευθυντή της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης Δρ Κωνσταντίνο Ζορμπά, Στην Ομιλία του ο Δρ Κ. Ζορμπάς έθεσε τις κεντρικές επιστημονικές συντεταγμένες του θέματος του Συνεδρίου, αναπτύσσοντας εκτενώς το θεολογικό υπόβαθρο που οφείλει να διέπει τη χρήση του Διαδικτύου.

Οι παριστάμενοι κατά τη λήξη των εργασιών το Σάββατο 9 Μαΐου 2015 είχαν την ευκαιρία να ακούσουν την εμπνευσμένη Ομιλία του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Αχρίδος και Μητροπολίτου Σκοπίων κ. Ιωάννη, ο οποίος αφού ανέλυσε τις δογματικές προϋποθέσεις πρόσληψης του Διαδικτύου, αναφέρθηκε εκτενώς στις διεξόδους που του προσέφεραν τα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας κατά την πολυετή ταλαιπωρία του από τις πολυετείς διώξεις των πολιτικών αρχών της χώρας του.

Η τελετή λήξης των εργασιών ολοκληρώθηκε με την προβολή του ντοκιμαντέρ «Ανάμεσα σε δύο κόσμους», το οποίο γυρίστηκε φροντίδι της ιστοσελίδας «Πεμπτουσία» για το έργο που συντελείται στην Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος Χάλκης από την εκείσε ευρισκομένη Αδελφότητα και την προετοιμασία για το Κυρίου ευδοκούντος άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της. Οι παριστάμενοι απήλαυσαν την υψηλή ποιότητα της εν λόγω παραγωγής, η οποία ολοκληρώθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της τον παρελθόντα Αύγουστο και περιλαμβάνει επίσης συνεντεύξεις από την Α.Θ. Παναγιότητα, τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, τον Καθηγούμενο της Ι.Μ. Αγ. Τριάδος, Σεβ. Μητροπολίτη Προύσης κ. Ελπιδοφόρο, και τον Προηγούμενο αυτής, Σεβ. Μητροπολίτη Γέρ. Δέρκων κ.

Απόστολο, ο οποίος είχε διακονήσει επί μακρόν εις τον περιώνυμον «Λόφον της Ελπίδος».

Το Συνέδριο ολοκληρώθηκε την Κυριακή 10 Μαΐου, με την τέλεση πολύ-αρχιερατικής Θείας Λειτουργίας στον Ι.Ν. Παναγίας Φανερωμένης Βουλιαγμένης, στην οποία προεξήρχε ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου κ. Αμφιλόχιος, εκπρόσωπος της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, και συμμετείχαν οι: Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος και Μητροπολίτης Σκοπίων κ. Ιωάννης, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζουκδίδι καί Τσαΐσι κ. Γεράσιμος, Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παύλος, Πανιερ. Μητροπολίτης Θερμοπυλών κ. Ιωάννης, Θεοφιλ. Επίσκοπος Πατάρων κ. Ιωσήφ, ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Μπορίσωφ κ. Βενιαμίν, ο Γέροντας Εφραίμ, Καθηγούμενος της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου και πολλοί ιερείς.